

ת"פ 25664/09/16 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא נגד גיא פסטרנק

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 25664-09-16 מדינת ישראל נ' רפאל פסטרנק

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד נופר מזולה

נגד

הנאשם

גיא פסטרנק

ע"י ב"כ עו"ד אלי כהן ועו"ד רינת בנתורה

גזר דין

כתב האישום והכרעת הדין

1. הנאשם, יליד 1987, הורשע לאחר שמיעת הראיות בעבירה של **תקיפה הגורמת חבלה של ממש**, בניגוד לסעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. על פי הכרעת הדין, במועד הרלוונטי עסק הנאשם כמנהל השיווק של בית העסק "אבן השוהם" במושב אלישמע. כשבועיים ימים עובר ליום 25.8.15 קיבל המתלון אריחים שהזמין מבית העסק ושלטענתו חלקם הגיעו שבורים. הארוע מושא כתב האישום התרחש ביום 25.8.15 בשעה 15:00 עת הגיע המתלון לבית העסק, כמפורט בפיסקה 30 להכרעת הדין:

"המתלון הגיע לבית העסק כשהוא טעון ונסער מאוד עקב סברתו שמספר אריחים שנשלחו לו מבית העסק היו שבורים; המתלון צעק והתלהם באולם התצוגה, תוך שהוא מכנה את הנאשם 'גנב ונוכל'; בבית העסק היו אותה עת 2-3 לקוחות; נאמר למתלון שאם לא יירגע ויעזוב את המקום תוזמן לו ניידת משטרה, ואכן, לאחר זמן מה, משסירב לעזוב, הוזמנה ניידת משטרה למקום; בשלב מסוים, הגיע חמיו של הנאשם והתפתח דין ודברים בינו לבין המתלון, כאשר החם יורק על המתלון וזה יורק על הרצפה; בשלב זה, הגיע הנאשם והמתלון דרש ממנו שיחליף את האריחים השבורים והטיח כלפיו ש'אין ברכה בכסף הזה והוא הולך לתרופות'; משניסה המתלון להראות לנאשם את תמונות האריחים השבורים בטלפון, אמר לו הנאשם 'אתה יכול לדחוף את זה לתחת'; בשלב מסוים, נגח הנאשם בפניו של המתלון, נתן לו אגרוף בפנים ובעט בו,

והמתלונן נפל אחורנית; כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלונן שבר אורכי בשן, סדק בשן נוספת, וניידות קלה בשתי שיניים. כמו כן, בלחי ימין, שריטות וחתכים בשפתיים ורגישות ונפיחות בצלעות. הנאשם השתמש בכוח במידה שאינה סבירה כלפי המתלונן, ועל כן, לא מתקיימים תנאיו של סעיף 18(א) לחוק המקרקעין המקנה פטור מאחריות פלילית".

ראיות לעונש

3. מטעם התביעה העיד לעונש המתלונן (הצהרת נפגע עבירה, תע"1). מטעם ההגנה העידו כעדי אופי גב' ורד גתר, מעצבת פנים העובדת מול הנאשם מזה 8 שנים, וגב' יהודית פסטרנק, אמו של הנאשם.

4. בהצהרת הנפגע פירט המתלונן את הנזקים שנגרמו לו, לטענתו, בעקבות מעשי הנאשם - נזקים פיזיים ונזקים נפשיים. לטענתו, הוא יזם ומנהל של עסק חברתי ותיק ומוכר, הפועל לשיקום של אנשים עם מוגבלויות ועד לאירוע תקיפה הקריירה שלו "נסקה". מאז התקיפה הוא מתמודד עם מגבלות פיזיות ונפשיות המונעות ממנו לנהל אורח חיים כפי שניהל עד לפני הפגיעה. לדבריו, הוא הפך אדם מסוגר יותר, נמנע ממגע וממעט להיחשף כבעבר. משך כשנה ו-5 חודשים נמנע מלפנות לטיפול רפואי או נפשי עקב תחושת אשמה, בושה וכעס. מאחר ומצבו הבריאותי הדרדר וכלל כאבים פיזיים "עצומים", חולשה, חוסר שינה, מחשבות רעות, פחד ומצבי רוח משתנים, פנה לטיפול בתחום הנפשי ואובחן כסובל מפוסט טראומה. מאז נוטל כדורים. עוד הופנה לטיפול פסיכותרפיה קוגניטיבית התנהגותית והוא מתמיד במפגשים. בהיבט הפיזי תיאר המתלונן מגבלות בלסת הכוללות קושי בפתיחה וסגירה של הפה ונזק בשיניים. לדבריו, טרם החל בטיפול בפה, בלסת ובשיניים, זאת בעקבות ניתוח אף שעבר. המתלונן ציין שהביטוח הלאומי הכיר בתקיפה כתאונת עבודה וקבע לו נכות בשיעור של 10% בנוגע ללסת ונזקי השיניים ונכות נפשית בשיעור של 5% (סה"כ 14.5% נכות). בערעור שהגיש על קביעה זו הוחלט כי שיעור הנכות הכוללת יעמוד על 25%, באופן זמני, עד לקיומה של ועדה רפואית נוספת בעניינו.

המתלונן אף טען לנזקים "שאינם פיסיים ובריאותיים" נוכח העובדה שנאלץ לרכוש אריחים אחרים במקום האריחים השבורים שסופקו לו על ידי בית העסק בו עובד הנאשם.

הוגשו מסמכי הביטוח הלאומי ותעודה רפואית מאת רופא השיניים.

5. בחקירה הנגדית תקפה ב"כ הנאשם את מהימנות המתלונן בכל הנוגע לתיאור מצבו הנפשי ולתיאור נזקיו הפיזיים והטיחה בו כי הוא מפריז ומציג מצג שווא על מנת לעבות את התביעה האזרחית שהוא מתכוון להגיש כנגד הנאשם ולהתעשר על חשבונו שלא כדין. כך, למשל, העלתה ב"כ הנאשם תהיה כיצד המתלונן יצא לנפוש בחו"ל "מעל 10 פעמים" מאז הארוע, אם אכן מצבו הנפשי רעוע כמתואר על ידו, כשבאחת הפעמים דובר על טיול ארוך למזרח הרחוק, בעלות של כ-100,000 ₪, אך המתלונן טען שלאחר הטיול "היתה נפילה מאוד גדולה ברמת האתגרים הנפשיים שאני מתמודד איתם..." (עמ' 89, ש' 13-1). עוד תהתה ב"כ הנאשם מדוע בחר המתלונן שלא לטפל בנזקי השיניים, שעל פי חוות הדעת הרפואית עלות הטיפול עומדת על 28,000, אך בחר לצאת לטיול בעלות של 100,000 ₪. המתלונן השיב שלא היתה לו יכולת נפשית להתמודד גם עם טיפולי השיניים (עמ' 89, ש' 19).

המתלונן אישר שקיבל מהביטוח הלאומי סך של כ-120,000 ₪ (עמ' 90, ש' 22) ומשנשאל אם הוא זכאי לדמי שיקום

על הנזקים שנגרמו לו מאת הביטוח הלאומי, השיב: "אני לא ביקשתי פה שום פיצוי על התביעה הזאת" (עמ' 92, ש' 9).

המתלונן הופנה לכך שהתראיין לאתר האינטרנט "סלונה", ביום 20.10.15, פחות מחודשיים לאחר אירוע התקיפה, שם הסביר מהו עסק חברתי וכיצד ניתן לבנות אותו כעסק ריווחי - וזאת בניגוד לטענתו, גם לפני הביטוח הלאומי, לפיה הסתגר ומיעט לשוחח עם אחרים (הכתבה והראיון, **נע/2**). על כך השיב המתלונן שהצליח "לאסוף את עצמו" מתוך שליחות כשמצא "תעצומות נפש מאד גדולות" להעניק ראיונות והרצאות (עמ' 92, ש' 23). עוד הופנה המתלונן להרצאה שנשא בפני קהל רב, ביום 30.6.16, בסינמטק, אודות יזמות, גם כאן באופן שלא עולה בקנה אחד עם טענת ה"הסתגרות" ומיעוט ההופעות בפני קהל, כפי שטען בפני הביטוח הלאומי. המתלונן השיב שלפני הפגיעה נהג להופיע ברדיו ובטלוויזיה בתדירות יותר משמעותית ומכל מקום "אסף את עצמו" לצורך מתן ההרצאה המדוברת (עמ' 93, ש' 20). המתלונן אישר שלא קיבל טיפול פסיכיאטרי (עמ' 95, ש' 19).

6. גב' ורד גתר, מעצבת פנים העובדת מול הנאשם מזה כ-8 שנים, סיפרה שהנאשם אדם נעים, עושה עבודתו נאמנה ונותן שרות נפלא. גב' יהודית פסטרנק, אמו של הנאשם, סיפרה שבנה נעים הליכות, נימוסי ונוהג תמיד בדרך ארץ. היא סיפרה על מצבו הרפואי הקשה של בעלה, אביו של הנאשם, אשר סובל מאי ספיקת לב, אי ספיקת ראות ואי ספיקת כליות. לדבריה, נוכח מחלת הסרטן ממנה הוא סובל, נאלצו הרופאים לכרות את אחת מכליותיו. הנאשם, בנה האמצעי, הוא היחיד שעוזר לה עם אביו, שכן הבן הגדול מתגורר בראש העין ואשתו כורעת ללדת בימים אלה ובנה הצעיר מתגורר בחו"ל. כך יוצא שהנאשם, המתגורר בכפר-סבא, מסייע לה בטיפול באביו - הן בהיבט הפיזי והן בהיבט המורלי (עמ' 96-97) (מסמכים רפואיים אודות אבי הנאשם, **נע/4**).

טיעוני ב"כ הצדדים

7. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם היה "הרוח החיה" מאחורי מעשה התקיפה. לטענתה, במקום לנסות ולהבין את טענות המתלונן אודות האריחים השבורים שקיבל, בחר הנאשם להתעמת עמו בצורה פיזית. התובעת טענה שניתן להבין את סערת הרגשות בה היה נתון המתלונן כשטענותיו נפלו על אזניים ערלות. כתוצאה ממעשי התקיפה נגרמו למתלונן נזקים פיזיים ונפשיים. הנאשם בחר לנהל הוכחות, לא נטל אחריות על מעשיו ולא הביע צער או חרטה. נטען שבנסיבות ביצוע העבירה יש לקבוע שמתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר. נוכח היעדר עבר פלילי ביקשה התובעת למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם לו עתרה ולהוסיף ולגזור עליו מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן. התובעת הגישה פסיקה.

8. ב"כ הנאשם טען שמדובר במתלונן ששם לו מטרה להתעשר על חשבון הנאשם והמדינה. לדבריו, בתי המשפט נתקלים חדשות לבקרים בתיקים מן הסוג הזה, ולמרות שלא מדובר בתקיפה ברף הגבוה בחר המתלונן להפריז ולהגזים בנזקים שלכאורה נגרמו לו, כשהוא מצטייד במסמכים המעידים, לכאורה, על טיפולים להם נזקק. ב"כ הנאשם טען שלא נגרמו למתלונן נזקים חמורים, דוגמת שברים או פצעים פתוחים שהצריכו הדבקה או תפירה, והוא שוחרר באותו היום מבית החולים במצב כללי טוב. לענין הנזק בשיני המתלונן טען ב"כ הנאשם שאין לדעת אם זה נגרם כתוצאה ממכה ישירה או מהנפילה על הרצפה. מה שברור הוא שבמקום להתרכז בקבלת טיפול רפואי שייטיב עמו בוחר המתלונן לצאת לטיולים רבים מסביב לעולם בעלות של עשרות אלפי שקלים, כשהוא מסתיר עובדה זו מהמוסד לביטוח הלאומי. עוד נטען שעסקו של המתלונן כלל לא ספג מהלומה כלכלית כנטען והמתלונן ממשיך להתראיין לכלי

התקשורת ולהרצות כפי שעשה לפני אירוע התקיפה. לגבי נסיבות ביצוע העבירה - הפנה ב"כ הנאשם להתנהגות המתלון בעת האירוע כשהגיע לבית העסק ודרש שיוחלפו לו האריחים ומשהתבקש לעזוב את המקום - שהוא מקום פרטי - סירב לעשות כן, אף לאחר שהוזמנה משטרה למקום. עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שהמתלון הטיח בנאשם שהוא "גנב ונוכל" לפני לקוחות ששהו בבית העסק ואף "איחל" לו שהכסף "ילך לתרופות". דהיינו, המתלון הפך למסיג גבול המסרב לצאת משטח פרטי למרות שהתבקש לעשות כן. בנסיבות מיוחדות אלה, וכשמעשיו של הנאשם הסתכמו בנגיחה, באגרוף ובבעיטה במתלון, שלא תוכננו על ידי הנאשם מראש, ומשנקבע בהכרעת הדין שמדובר בשימוש בכוח החורג מן הסביר ועל כן לא קמה ההגנה הקבועה בסעיף 18(א) לחוק המקרקעין, הרי שיש לקבוע מתחם עונש הולם שונה מזה שנקבע בתיקי אלימות אחרים.

באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם - נטען שמדובר בבחור צעיר, נשוי, אב לילדים, מימיו לא הסתבך בשום אירוע פלילי או אירוע של אלימות, עובד בבית העסק, שהוא עסק משפחתי, משעות הבוקר ועד הערב. הרשעה במקרה זה, כך נטען, היא עונש חמור בפני עצמו. על כן, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין עבודות שרות לתועלת הציבור ללא הרשעה בדין לבין מאסר על תנאי. עוד ביקש הסניגור להימנע מלהטיל פיצוי לטובת המתלון שכן זה מקבל פיצוי מהמוסד לביטוח לאומי ועתיד להגיש תביעה אזרחית כנגד הנאשם.

דין והכרעה

9. דומה שאין חולק אודות הערכים החברתיים המוגנים בעבירה אותה ביצע הנאשם, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, שעניינם הגנה על שלומו הגופני והנפשי של אדם, הגנה על ערך קדושת החיים והגנה על שלום הציבור ובטחונו. עוד נראה שאין חולק שמקובל כי בעבירות אלימות - כל שכן כשמדובר באלימות שגרמה לחבלות של ממש, דוגמת שבר וסדק בשן וחתכים ונפחיות בשפתיים - יש להחמיר בענישה, כדי הטלת עונשי מאסר בפועל או למצער לריצוי בעבודות שרות, כפי שפסיקת בית המשפט העליון קוראת לעשות כן. הטעם לכך הוא פשוט ועניינו תרומת בתי המשפט לגדיעת נגע האלימות שפשה בחברה ומאיים לכרסם בה. אין להשלים עם פרצי אלימות של אזרחים כלפי חבריהם - תהייה הנסיבות אשר תהייה - ויש להעביר מסר נורמטיבי ומחנך לפיו על האזרח לנהוג באיפוק, גם נוכח פרובוקציה שמופנית כלפיו מצד חברו, כשהדרך הנכונה להתמודד עם פרובוקציה (אף כזו העולה כדי הסגת גבול), היא להזעיק משטרה ולהמתין לבואה, כשבמקרים המתאימים אמנם ניתן להפעיל כוח כנגד מסיג הגבול, אך על הכוח המופעל לעמוד בתנאי הדין, דהיינו עליו להיות "במידה סבירה" (סעיף 18(א) לחוק המקרקעין).

10. יחד עם זאת, נראה שבמקרה שלפנינו חברו להן מספר נסיבות ייחודיות שיש בהן כדי להשפיע, לקולא, על מתחם העונש ההולם שייקבע בסופו של יום, כמפורט להלן - ראשית, אין מדובר באירוע אלימות שתוכנן מראש על ידי הנאשם או כזה שהנאשם יזם אותו או הגיע למקום ביצוע העבירה במיוחד על מנת לתקוף את המתלון, אלא המתלון הגיע לבית העסק, שם שהה הנאשם מתוקף עבודתו כמנהל שיווק במקום, ויזם עמו את המגע; שנית, למעשה התקיפה קדמו פרובוקציה וקינטור מצד המתלון - המתלון צעק בבית העסק, כינה את הנאשם בשמות גנאי ("גנב, נוכל"), התעמת עם אשת הנאשם וחמיו ו"דרש" שהאריחים השבורים, לכאורה, שסופקו לו יוחלפו, הכל לנגד עיניהם של לקוחות ששהו בבית העסק; שלישית, המתלון למעשה היה למסיג גבול. אמנם מדובר בבית עסק הנותן שרות לציבור וככזה נכנסים ויוצאים ממנו לקוחות וקהל רב, אך עדיין אין לשכוח שעסקינן בעסק פרטי ובשטח פרטי השייך למשפחת הנאשם. בנסיבות אלה, משהתבקש המתלון לעזוב את המקום, ואף הובהר לו שהוזמנה משטרה, היה עליו לעשות כן ולא להישאר במקום בניגוד לרצונם של הבעלים. חלף זאת, בחר המתלון להישאר במקום ולהמשיך להקניט את

הנאשם באומרו ש"בכסף לא תהיה ברכה והוא ילך לתרופות"; רביעית, סעיף 18(א) לחוק המקרקעין מקנה פטור מאחריות פלילית לאדם שהפעיל כוח במידה סבירה כנגד מסיג גבול. אכן, במקרה שלפנינו, כפי שנקבע בהכרעת הדין, חרג הנאשם מהמידה הסבירה בהפעילו כוח מופרז כנגד המתלונן. הוא בחר לנגוח בפניו של המתלונן, להפליא בו אגרוף ולבעוט בו - פעולות החורגות מהפעלת כוח במידה סבירה בנסיבות הענין. והרי המתלונן לא היווה סיכון גופני לנאשם או לבני משפחתו אלא מדובר היה בסוג של "מטרד", בעיקר בהיבט של פגיעה תדמיתית בבית העסק לפני הלקוחות. בנסיבות אלו, ברור שנגיחה בפנים, הכאה בפנים במכת אגרוף ובעיטה - מעשים שגרמו לסדק ושבר בשיניים, לניידות בשתי שיניים ולחתכים ונפיחות בשפה (בין אם החבלות נגרמו ממכה ישירה ובין אם נגרמו כתוצאה מהנפילה על הארץ) - הם מעשים שחרגו במידה לא מבוטלת מ"הפעלת כוח במידה סבירה". יחד עם זאת, אין להתעלם שבסופו של יום, ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים, עדיין מדובר בחריגה מן הסבירות (ראה סעיף 40ט(7) לחוק העונשין).

11. לאור נסיבות ביצוע העבירה, כמפורט לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין עבודות שרות לתועלת הציבור ל-10 חודשי מאסר, לצד קנס כספי ופיצוי למתלונן. ייאמר כי הפסיקה אותה הגישה ב"כ המאשימה כאמת מידה, לטעמה, לענין העונש אינה דומה בנסיבותיה למקרה שלפנינו, משדובר שם על מעשי תקיפה חמורים, ללא התגרות וקינטור מצד קורבנות העבירה וללא הסגת גבול מצידם, אשר גרמו לחבלות חמורות יותר מאלו שנגרמו במקרה שלפנינו, וכשבמרבית המקרים דובר בנאשמים בעלי עבר פלילי, שלא כבענייננו.

12. את עונשו של הנאשם החלטתי למקם קרוב לתחתית המתחם, וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט להלן. הנאשם נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא וזו הסתבכותו הראשונה והיחידה עם החוק; הנאשם צעיר, כבן 30, נשוי ואב לילדים, עובד למחייתו בבית העסק המשפחתי, מתואר כנעים הליכות שדפוסי התנהגות אלימים או עבריינים אינם מאפיינים את אורחותיו. אכן, הנאשם לא הודה בביצוע העבירה ולא נטל אחריות או הביע חרטה, אך זכותו של נאשם לנהל משפטו ואין בכך כדי להביא להחמרה בעונש. ענין מהותי שראיתי ליתן לו משקל בין שיקולי הענישה הוא מצבו הבריאותי הרופף של אביו של הנאשם והעובדה שהנאשם מסייע לאמו בטיפול באביו. מהמסמכים הרפואיים שהוגשו לעיוני (נע/4) עולה כי האב סבל ממחלה ממארת בעטיה נאלץ לעבור כריתת כליה. כמו כן, הוא סובל מתחלואים רבים, באופן המחייב סיוע של 24 שעות ביממה. כאמור, כעולה מעדות אמו של הנאשם, הוא זה שנתם לסייע לה בטיפול באביו החולה. הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות - אף לתקופה הפחותה מ-6 חודשים - תביא בהכרח לפגיעה באם כשנטל הטיפול בבעלה יפול אך על כתפיה (ראה סעיף 40יא(2) לחוק העונשין).

עוד אציין שהתרשמתי שלחקירת המשטרה ובעקבותיה למשפט שהתנהל היה אפקט מרתיע ומחנך עבור הנאשם, שאם ייקלע לסיטואציה דומה, יידע להימנע מלנקוט באלימות כלפי זולתו ולפעול באיפוק ובריסון עצמיים (וראה דבריו לקצינת המבחן כמתואר בתסקיר שהוזמן לצורך הכנת תכנית של"צ מיום 26.8.18).

14. ובאשר לפסיקת פיצוי למתלונן - הרי שזה הצהיר שהמוסד לביטוח לאומי הכיר במקרה מושא כתב האישום כתאונה בעבודה בעקבותיה הוכרה למתלונן נכות נפשית ורפואית (אף אם זמנית) וכי עד כה קיבל מהמוסד לביטוח לאומי כ-120,000 ₪. בנסיבות אלה, ומשהתרשמתי שהמתלונן עתיד להגיש תביעה אזרחית כנגד הנאשם, במסגרתה יתבררו ביתר דיוק הנזקים הריאליים שנגרמו לו, ייפסק במסגרת ההליך הפלילי פיצוי שאינו מתיימר לכסות מלוא נזקיו של המתלונן.

15. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת אלימות.
- ב. אני מחייב את הנאשם לבצע 200 שעות של"צ, כמומלץ על ידי שרות המבחן בתסקירו מיום 26.8.18, ובהסכמת הנאשם. הנאשם יבצע את עבודות השל"צ בפנימיית "עלומים" בכפר-סבא בתפקיד של חונכות וסיוע בחוגי ספורט וסיוע לצוות המקום. שרות המבחן ידווח לבית המשפט עם סיום ביצוע עבודות השל"צ.
- מובהר לנאשם שעליו לבצע את עבודות השל"צ בהתאם לנהלי שרות המבחן ולהישמע להוראותיו וכי במידה ויפר את צו השל"צ יהא רשאי בית המשפט לשוב ולגזור את דינו מחדש.
- ג. פיצוי למתלון בסך 2,500 ₪. הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל ביום 2.10.18. לא ישולם תשלום במועד יועמד כל הסכום לפירעון מיידי.
- ד. קנס כספי בסך 2,500 ₪. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל ביום 2.10.18. לא ישולם תשלום במועד יועמד כל הסכום לפירעון מיידי.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לשרות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ח, 06 ספטמבר 2018, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד אוראל צבר רוזנצויג, הנאשם ובא-כוחו.